

Folkhälsan och framtiden – Vårt ställningstagande för gemensamt engagemang och agerande inom Healthy Cities Sverige

Det är dags att öka takten för att sluta gapet inom en generation!

Vi medlemmar i Healthy Cities Sverige, som har samlats den 14–15 mars 2024 i Norrköping, vill härmed bekräfta vårt gemensamma engagemang och agerande för ett socialt hållbart samhälle och en god och jämlik hälsa.

Vi kan konstatera att världen och Sverige under senare år upplevt sociala, ekonomiska och miljömässiga kriser som sammantaget utgör betydande hot mot de framsteg som gjorts för folkhälsan. Exempelvis klimatkrisen, covid-19-pandemin, pågående krig och konflikter men även den ekonomiska ojämlikheten med ökad fattigdom samt gängkriminalitet, otrygghet och bristande sammanhållning i samhället.

Dessa kriser påverkar demokratin, välfärden och hälsan i befolkningen. Det är de individer och grupper som befinner sig i de mest utsatta situationerna i samhället som drabbas allra värst. Ojämlikheten i hälsa växer och vi måste fokusera på de aktuella folkhälsoutmaningarna som ofta är komplexa och driver på den negativa utvecklingen.

Samtidigt har vi i Sverige bedrivit ett framgångsrikt folkhälsoarbete. Vi har sedan över 20 år en nationell folkhälsopolitik som lyfter de viktigaste faktorerna som vi behöver arbeta med för att förbättra folkhälsan. Vi har runtom i kommuner och regioner flera exempel på strategiskt folkhälsoarbete som har bidragit till att folkhälsan i Sverige i jämförelse med andra länder är god. Ett strategiskt folkhälsoarbete som både ser folkhälsan som en vetenskap och sakområde men som också är integrerad i allt ordinarie arbete.

Det är i tider av oro och kris särskilt viktigt att vi bibehåller och bygger vidare på det vi tidigare åstadkommit. Att vi lär av historien och blickar framåt. Att vi inte gör avkall på det som är av godo för folkhälsan. En god och jämlik hälsa är en viktig hörnsten för ett hållbart och demokratiskt samhälle.

Som medlemmar i Healthy Cities Sverige är vi därför fast beslutna att öka takten för att sluta gapet inom en generation. Vi ska fortsätta med arbetet att öka delaktigheten och främja en god och jämlik hälsa som gynnar alla invånare utifrån behov och förutsättningar idag och i framtiden. Vi bygger vidare på lärdomar, insikter och åtaganden från årtionden av samarbete i nätverket och mellan våra medlemmar.

Det finns inte en framtid för folkhälsan utan det finns flera möjliga "framtider" för folkhälsan. Vi inser dock att vi ständigt behöver blicka in i framtiden, ompröva vårt arbete, vara modiga, uthålliga, utvecklingsorienterade och proaktiva. Vi behöver på allvar stärka delaktigheten, inkludera och ta vara på den kunskap som finns hos dagens och framtidens generationer av barn och unga i vårt arbete, inte minst för att skapa hopp och framtidstro.

Som nätverk ska vi tillsammans medskapa framtiden genom att:

- Stödja varandra i arbetet med att stärka demokratin och utveckla hälsosamma och hållbara samhällen för alla invånare, i synnerhet för barn och unga och de individer och grupper som befinner sig i de mest utsatta situationerna i samhället.
- Stödja varandra i arbetet med att leda, styra, genomföra och följa upp folkhälsoarbetet på ett systematiskt sätt på såväl övergripande som verksamhetsnivå samt främja tvärsektoriell samverkan i den egna organisationen och med andra samhällsaktörer.
- Förbättra möjligheterna att påverka riksdag, regering och statliga myndigheter att fatta beslut och avsätta de resurser som krävs för att hälsofrämjande och förebyggande arbete ska få ökat genomslag i kommuner och regioner.

Genom att ställa sig bakom detta ställningstagande uppmanar vi varandra och andra i samhället att göra sitt yttersta för att våra kommuner och regioner ska bli mer attraktiva, hälsosamma, rättvisa och hållbara.

Det är dags att öka takten för att sluta gapet inom en generation! Till nytta för alla invånare och för vår planet. Idag och i framtiden!